

JASLIČKÁR

ROČNÍK 3

č . 1/2024

OBČASNÍK ROZPRÁVKOVÝCH JASLIČIEK
MESTA BANSKÁ BYSTRICA

Milí rodičia, zamestnanci a čitatelia Jasličkára

Predstavujeme Vám siedme vydanie občasníka Jasličkár, v ktorom sme sa tentokrát tematicky zamerali na detský autizmus, ako aj prehľad aktivít, ktoré sme s Vašimi ratolesťami absolvovali v mesiacoch január – apríl 2024.

Veríme, že aj toto vydanie bude pre Vás zaujímavé.

Čo je autizmus?

Rodičia majú často skreslenú predstavu o tom, čo autizmus je. Porucha autistického spektra môže mať rozmanitú podobu s rôznou mierou závažnosti príznakov. V každom prípade ide o ochorenie, ktoré preniká a zasahuje do všetkých oblastí vývinu a života dieťaťa.

Autizmus je celoživotné vývojové ochorenie, ktoré ovplyvňuje spôsob, akým funguje mozog človeka a spôsob, akým komunikuje a chápe svet. V dôsledku toho môže takýto človek potrebovať pomoc v niektorých oblastiach.

Hoci sa prejavy správania podľa neho môžu časom prirodzene meniť, dokonca v niektorých prípadoch i zlepšovať, platí, že ide o celoživotné ochorenie. Ide o

ochorenie, ktoré neovplyvňuje len život dieťaťa, ale zasahuje do života celej rodiny. Autizmus vyžaduje zvýšené nároky na čas, ktorý je potrebné venovať dieťaťu, nároky na schopnosť emocionálne zvládať celú situáciu. Veľká časť obáv je spojená aj s tým, ako sa dieťa začlení do školy, nakoľko bude v budúcnosti samostatné a podobne.

Príznaky autizmu

Rozpoznanie autizmu u detí je kľúčové pre zabezpečenie čo najskoršej podpory a intervencie.

Preto je dôležité byť oboznámený s príznakmi autizmu, ktoré sa môžu prejavíť u detí do troch rokov veku.

1. Porucha komunikácie:

Jedným z najvýraznejších príznakov autizmu u malých detí je porucha komunikácie. To môže zahŕňať oneskorený vývoj reči alebo úplnú absenciu verbálnej komunikácie. Deti s autizmom môžu mať obmedzené používanie slov, prejavuje sa to opakovaním fráz alebo slov, alebo môžu mať problémy s porozumením komunikácie.

2. Opatrné alebo nezvyčajné sociálne správanie:

Malé deti s autizmom môžu prejavovať obmedzené záujmy o interakciu so svojimi rovesníkmi, alebo s dospelými. Môžu sa vyhýbať pohľadom do očí, nemusia reagovať na zavolanie ich mena alebo sa môžu javiť, že nie sú schopní pochopiť sociálne signály, ako sú úsmevy alebo gestikulácia. Tieto deti môžu mať tendenciu hrať si samy so sebou a nemusia byť schopné zdieľať svoje radosti alebo zážitky s inými.

3. Stereotypné správanie alebo opakované pohyby:

Ďalším významným príznakom autizmu u malých detí môže byť opakované správanie alebo stereotypné pohyby. To môže zahŕňať opakujúce sa mávnutie rukami, krútenie alebo ohýbanie tela, opakovanie určitých slov alebo fráz prípadne zameranie sa na určité činnosti alebo predmety s neuveriteľnou intenzitou.

4. Špecifické záujmy a fixácie:

Deti s autizmom môžu mať tendenciu mať intenzívne záujmy o určité témy alebo predmety. Napríklad môžu byť fascinovaní číslami, písmenami alebo mechanickými zariadeniami. Ich záujmy môžu byť také silné, že ostanú fixované na danú tému a neprejavia záujem o iné aktivity alebo hračky.

5. Citlivosť na zvuky, svetlo a dotyk:

Mnoho detí s autizmom má citlivosť na vonkajšie podnety, ako sú hlučné zvuky, jasné svetlo alebo určité druhy dotyku. Môžu prejavovať nezvyčajné reakcie na tieto podnety, ako sú prudké reakcie na hlučné zvuky alebo nekomfortný dotyk.

6. Ťažkosti s prispôsobením sa zmenám a rutinám:

Deti s autizmom môžu mať veľké ťažkosti s prispôsobením sa zmenám vo svojom živote a s porušením rutín. Môžu byť veľmi citliví na zmeny v prostredí, v bežných denných rutinách alebo v plánoch. Akonáhle sa ich rutina zmení, môžu prejavovať úzkosť alebo iné správanie.

7. Oneskorený vývoj motorických zručností:

U niektorých detí s autizmom môže byť pozorovaný oneskorený vývoj motorických zručností. Môžu mať problémy s hrubou motorikou, ako je chôdza beh, alebo s jemnou motorikou, ako je držanie ceruzky alebo manipulácia s predmetmi. Tieto ťažkosti súvisia s poruchami nervovej sústavy, ktoré sú často súčasťou autizmu.

8. Obmedzené záujmy a hra:

Deti s autizmom môžu mať obmedzený repertoár hračiek alebo hier, ktorými sa zaujímajú. Môžu sa zameriavať na opakujúce sa hry alebo činnosti a nemusia byť schopné prejavíť záujem o nové aktivity alebo hračky. Ich hra môže byť neobvyklá alebo stereotypná.

9. Nepredvídateľné emočné reakcie:

Niekedy môžu deti s autizmom prejavovať emočné reakcie, ktoré sa zdajú nepredvídateľné alebo neprimerané vzhľadom na situáciu. Môžu mať ťažkosti s reguláciou svojich emocionálnych prejavov a môžu reagovať s intenzívnymi emóciami, ako sú hnev, úzkosť alebo nadšenie, bez zjavného dôvodu.

10. Nedostatok imitácie alebo súhlasu:

Imitácia je dôležitou súčasťou sociálneho učenia sa pre malé deti. Deti s autizmom môžu mať obmedzené alebo žiadne schopnosti imitovať správanie alebo gestá iných ľudí. Taktiež môžu mať problémy s porozumením sociálnych signálov a súhlasu s ostatnými deťmi alebo dospelými.

- Ak si všimnete u svojho dieťaťa niektoré z týchto príznakov, je dôležité **konzultovať situáciu s lekárom alebo odborníkom na vývinové poruchy čo najskôr.**
- Čím skôr je autizmus identifikovaný, tým skôr môže dieťa začať dostávať potrebnú podporu terapiu na zlepšenie jeho života a vývoja

Zdroj: www.sposa.sk

Nápady na aktivity pre deti s autizmom

Deti s autizmom môžu mať rôzne záujmy a potreby, a preto je dôležité vyberať aktivity, ktoré sú pre nich primerané a podporujú ich vývoj a pohodu. Tu je niekoľko nápadov na aktivity, ktoré môžu byť vhodné pre deti s autizmom:

1.Senzorické hry:

Senzorické aktivity, ako je hra s pieskom, vodou alebo rôznym i textúrami môžu poskytnúť deťom s autizmom príjemné zmyslové podnety a pomôcť im pri regulácii ich citlivosti na zmysly.

2. Hry s pohybom:

Aktivity, ktoré zapájajú pohyb, ako sú skákanie na trampolíne, plávanie, beh, alebo jednoduché cvičenia, môžu pomôcť deťom s autizmom pri regulácii ich energie a emocionálnych stavov.

3.Kreatívne umenie:

Aktivity ako maľovanie, kreslenie, modelovanie s hlinou alebo inými materiálmi môžu byť pre deti s autizmom vynikajúcim spôsobom na prejav ich kreativity.

4.Štruktúrované hry:

Deti s autizmom môžu mať radi jasné a štruktúrované aktivity. Hranie sa s blokmi, skladačkami, alebo stavebnicami môže poskytnúť túto štruktúru a zároveň podporiť ich jemné motorické schopnosti a kognitívny vývoj.

5.Rutinné aktivity:

Pre mnoho detí s autizmom je dôležité mať rutinné aktivity a časový harmonogram. Pomáha im to cítiť sa istejšie a lepšie zvládať svoje prostredie.

6.Hra so zvieratami:

Niektoré deti s autizmom majú silné puto k zvieratám. Hranie sa s domácimi zvieratami, ako sú pes alebo mačka alebo návšteva zvieracieho útulku môže byť pre nich veľmi príjemným a terapeutickým zážitkom.

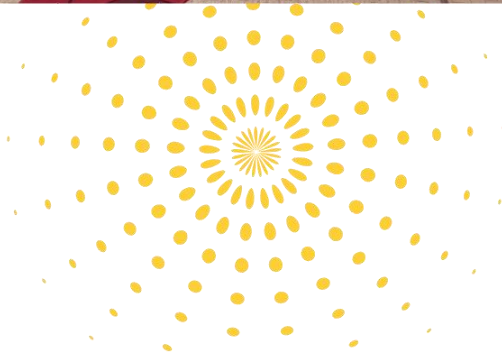
Je dôležité individuálne prispôbiť a hľadať aktivity ktoré sú vytvorené potrebám konkrétneho dieťaťa. Komunikácia s rodičmi a špecialistami, ako sú terapeuti pre autistické deti, môže pomôcť pri výbere najlepších aktivít pre dieťa. Taktiež je dôležité byť trpezlivý a flexibilný, keďže nie všetky aktivity budú vhodné pre každé dieťa.

Zdroj: www.eduworld.sk

Zážitky z Rozprávkových jasličiek

Fašiangový karneval:

Tradičný sviatok plný veselých zvykov a tradícií sa konal aj v Rozprávkových jasličkách. Bol to deň plný farebných a veselých masiek spolu s hudbou, tancom a zdravým občerstvením. Pre našich jasličkárov sme vytvorili deň plný zábavy a príjemných chvíľ. Fašiangová zábava precvičila nielen hrubú motoriku detí, ale najmä popracovala ich detská fantázia, keď sa z chlapcov zrazu stali hrdinovia a dievčat princezné...

Návšteva pána primátora

V mesiaci február boli naše detičky z Rozprávkových jasličiek pozdraviť pána primátora Jána Noska a zablahoželali mu aj k jeho sviatku. Vyvolalo to radosť a šťastie v očiach všetkých prítomných; deťom sa nové prostredie páčilo, veselo a spontánne komunikovali. Nechýbal ani malý darček, ktorý mu deti z jasličiek - odtlačkami svojich ručičiek - pripravili.

Divadielko Hudbalotárium

V mesiaci marec nás navštívili herci z Bábkového divadla na Rázcestí s interaktívnym divadelným predstavením HUDBATOLÁRIUM . Predstavenie bolo vytvorené pre deti od 10 mesiacov do 3 rokov, ktoré sa práve zoznamujú s hudbou a zvukmi okolo seba. Počas predstavenia mali deti možnosť **rozvíjať sluchové a emocionálne vnímanie**. Na tejto ceste ich sprevádzali kúzelníčka a zajac spolu s ich magickými zážitkami.

Pre úsmev výroky našich detí

- Trojročný Maťko sa rozhodol, že bude strážiť pravidlá.
Keď jeho kamarátka Lucka začala rozlievať mlieko na stôl, okamžite sa ozval:
"Stop! To nie je dovolené!" Keď ho opatrovatelka pochválila, že takto zareagoval
Maťko s vážnou tvárou odpovedal: "Pretože je to neupratané."
- Adam sa chcel v záhrade hojdať na kohútikovi, tak ho opatrovatelka zobrala na ruky
a povedala: "Aký si ťažký!"
Adam odpovedal: "Áno? Koľko mám asi kilometrov?"

Informačné okienko

Pripravujeme aktivity na máj – august 2024:

- Návšteva policajtov
- Oslava MDD
- Mama- tato olympiáda
- Divadielko o kozliatkach
- Stretnutie s odborníčkou na tému: **Prečo deti potrebujú pohyb? Ako môžeme rozvíjať a stimulovať vývin dieťaťa do troch rokov? Čo je pre dieťa v tomto veku dôležité pre jeho komplexný vývin?**
- v termíne **od 8.7. do 26.7. 2024** budú Rozprávkové jasličky **zatvorené**
- Rozlúčka s jasličkármi

Obľúbený recept našich jasličkárov

Kurací rarášik

Suroviny:

- kuracie prsia
- dusená šunka
- marhuľový kompót
- maslo
- soľ
- olej

Postup:

Kuracie prsia umyjeme, osušíme a pokrájame na plátky. Jemne naklepeme a osolíme. Mäso opečieme na oleji z oboch strán. Po opečení mäso preložíme do pekáča a na každú porciu položíme broskyňu, ktorú prekryjeme plátkom šunky a syra. Polejeme roztopeným maslom a zapečieme.

Príloha:

zemiaky, dusená ryža, zeleninové šaláty.

Dobrú chuť :)

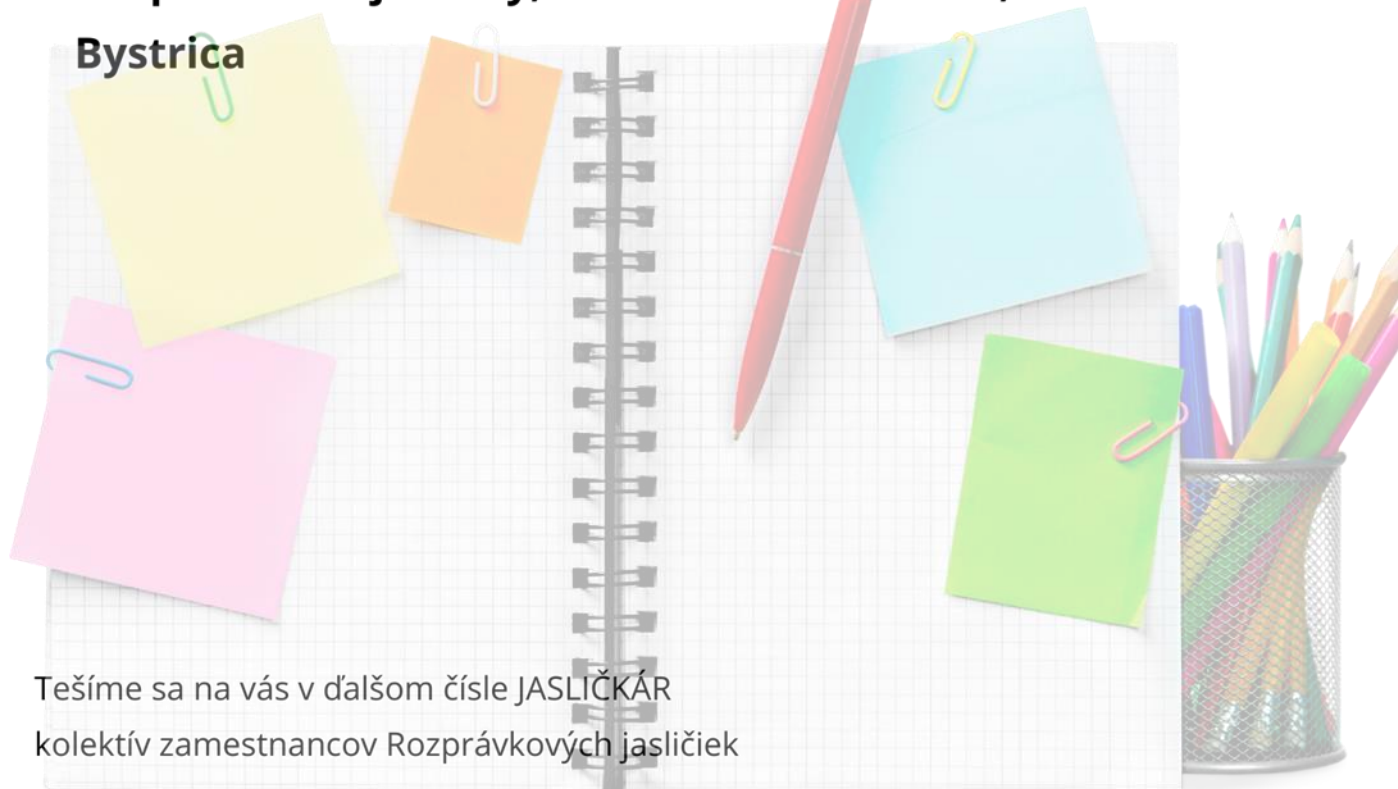
Milí naši čitatelia,

dúfame, že sa Vám naše vydanie Jasličkára páčilo. Máte záujem o spracovanie konkrétnej témy alebo o stretnutie s odborníkmi? Svoje nápady, názory, pripomienky a postrehy píšete na e-mail:

jasle.snp@banskabystrica.sk

alebo nám ich osobne odovzdajte, či pošlite poštou na adresu:

Rozprávkové jasličky, Trieda SNP 1763/15, 97401 Banská Bystrica

Tešíme sa na vás v ďalšom čísle JASLIČKÁR
kolektív zamestnancov Rozprávkových jasličiek

Občasník JASLIČKÁR

Redakčná rada: kolektív zamestnancov Rozprávkových jasličiek

Vydavateľ: Rozprávkové jasličky, Trieda SNP 1763/15 974 01 Banská Bystrica

Mesto Banská Bystrica, Odbor sociálnych vecí

Koordinátor Mgr. M. Halabuková, vedúca Rozprávkových jasličiek

E- mail: jasle.snp@banskabystrica.sk

Tel.č. +421 48 414 19 40, + 421 945 550 601

Web: www.banskabystrica.sk

Neprešlo jazykovou korektúrou

Obrázok pre našich jasličkárov

.....

MENO A PRIEZVISKO

Vyfarbi, prines a vyzdob našu nástenku v Rozprávkových jasličkách